

**II Statuten en huishoudelijke reglementen/27-07-95
document: 5
Statuten van de Vereniging Volkspartij voor Vrijheid en
Democratie**

*Vastgesteld door de 78ste algemene vergadering te Veldhoven op
27 mei 1988.*

*In werking getreden op 5 september 1988 door opneming in een
notariële akte, verleden ten overstaan van notaris mr. G.L. Maaldrink te
's-Gravenhage. Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te 's-
Gravenhage onder nr. V409353.*

*Correctie art. 28.1 vastgesteld door de 90ste Algemene Vergadering te
Breda op 14 mei 1993*

NAAM EN ZETEL

- 1.1. De vereniging is genaamd: Volkspartij voor Vrijheid en
Democratie.
- 1.2. Zij kan worden aangeduid als VVD.
- 1.3. Zij heeft haar zetel te 's-Gravenhage.

**Artikel 2:
BEGRIPSBEPALINGEN**

In deze statuten en in de krachtens deze statuten vast te stellen reglementen
wordt verstaan onder:

algemene vergadering:

de vergadering van afgevaardigden van afdelingen van de VVD als geregeld in
de artikelen 17 tot en met 20.

jaarlijkse algemene vergadering:

de algemene vergadering die ingevolge artikel 18 elk jaar voor een juni wordt
gehouden.

centrales:

de kamercentrales, statencentrales, districtscentrales en ondercentrales, als
omschreven in artikel 14.

centrale vergadering:

1. indien tot de centrale meer dan een afdeling behoort: de vergadering van de
afgevaardigden van de afdelingen die tot de desbetreffende centrale behoren;
2. indien de centrale uit een afdeling bestaat: de ledenvergadering van die
afdeling.

afdeling:

een overeenkomstig artikel 13 opgerichte plaatselijke organisatie van de VVD.

ledenvergadering van een afdeling:

de vergadering van de leden die tot die afdeling behoren.

fractie:

de als zodanig gezamenlijk in een vertegenwoordigend lichaam optredende
leden van de VVD.

kamerfractie(s):

de fractie(s) in de Eerste en/of Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

commissie van beroep:

de in artikel 32 omschreven commissie.

Artikel 3:

DUUR

De VVD is op vierentwintig januari negentienhonderdachtenveertig aangegaan voor de duur van negenentwintig jaar en ruim elf maanden, eindigende eenendertig december negentienhonderdzevenenzeventig; deze duur is op negen december negentienhonderdzevenenzeventig verlengd voor onbepaalde tijd.

Artikel 4:

DOEL EN MIDDELEN

- 4.1. De VVD stelt zich ten doel de toepassing te bevorderen van liberale beginselen. d e
- 4.2. Deze beginselen worden nader omschreven in een door de algemene vergadering vast te stellen beginselprogram.
- 4.3. De VVD streeft dit doel na door alle wettige middelen die aan het doel bevorderlijk zijn, in het bijzonder door:
  1. het verder ontwikkelen, verdiepen en verbreiden van de liberale beginselen en het vergroten van hun invloed op nationale en internationale politiek; de
  2. het bevorderen van de verkiezing van leden van de VVD in de vertegenwoordigende lichamen.

Artikel 5:

LEDEN

De leden worden onderscheiden in:

1. ereleden;
2. leden van verdienste;
3. gewone leden;
4. aspirant-leden.

Artikel 6:

ERELEDEN

- 6.1. Ereleden zijn zij die wegens hun bijzonder verdiensten als zodanig door de algemene vergadering zijn benoemd.
- 6.2. De algemene vergadering kan aan ereleden de titel van erevoorzitter verlenen.

Artikel 7:

LEDEN VAN VERDIENSTE

- 7.1. Leden van verdienste zijn leden die wegens hun bijzondere verdiensten voor de VVD, dan wel voor een afdeling of centrale, als zodanig zijn benoemd door de ledenvergadering van een afdeling, onderscheidenlijk de centralevergadering van een centrale.

- 7.2. De ledenvergadering van een afdeling, onderscheidenlijk de centralevergadering van een centrale, kan aan leden van verdienste de titel verlenen van erevoorzitter van de afdeling, onderscheidenlijk erevoorzitter van de centrale.

Artikel 8:
GEWONE LEDEN

Als gewoon lid kunnen tot de VVD worden toegelaten zij die de bij de wet vastgestelde leeftijd voor het actief kiesrecht hebben bereikt of in het kalenderjaar van toelating bereiken, die niet ten gevolge van een rechterlijk gewijsde het actief en/of passief kiesrecht hebben verloren en van wie kan worden verwacht dat zij de liberale begeinselen zijn toegedaan.

Artikel 9:
ASPIRANT-LEDEN

- 9.1. Als aspirant-lid kunnen tot de VVD worden toegelaten zij die nog niet de bij de wet vastgestelde leeftijd voor het actief kiesrecht hebben bereikt of in het jaar van toelating bereiken en die overigens voldoen aan de in artikel 8 gestelde vereisten.
- 9.2. Aspirant-leden hebben geen stemrecht en kunnen niet worden benoemd in bestuursfuncties; overigens hebben zij dezelfde rechten en verplichtingen als gewone leden.
- 9.3. Op een januari van het jaar waarin zij de bij de wet vastgestelde leeftijd voor het actief kiesrecht bereiken, worden aspirant-leden gewoon lid.

Artikel 10:
AANVANG VAN HET LIDMAATSCHAP

- 10.1. Het lidmaatschap vangt aan bij ontvangst van de aanmelding door de algemeen secretaris.
- 10.2. De leden behoren tot de afdeling waarin hun woonplaats is gelegen; elke gemeente behoort tot een afdeling.
- 10.3. Op diens verzoek kan een lid behoren tot een andere afdeling dan die waarin zijn woonplaats is gelegen, dan wel niet tot een afdeling behoren; op zodanig verzoek beslist het hoofdbestuur, dat aan de inwilliging voorwaarden kan verbinden.
- 10.4. Binnen twee maanden nadat een aanmelding voor het lidmaatschap als bedoeld in artikel 10.1. ter kennis is gekomen van het bestuur van de afdeling tot welke het nieuwe lid ingevolge het bepaalde in artikel 10.2. of 10.3. zou gaan behoren, beslist het bestuur van die afdeling over de toelating van dit nieuwe lid; wanneer het nieuwe lid niet tot een afdeling zou gaan behoren, beslist het hoofdbestuur binnen twee maanden na ontvangst van de aanmelding door de algemeen secretaris.
- 10.5. Wie niet tot de VVD is toegelaten, kan nadien slechts als lid worden toegelaten ingevolge een daartoe strekkend besluit van het hoofdbestuur, op grond van een aan het hoofdbestuur gericht verzoek alsnog te worden toegelaten.
- 10.6. Tegen niet-toelating staat voor de betrokkene beroep open bij de commissie van beroep.

Artikel 11:
EINDE VAN HET LIDMAATSCHAP

- 11.1. Het lidmaatschap eindigt:
1. door de dood van het lid;
  2. door schriftelijke opzegging door het lid;
  3. door schriftelijke opzegging door het hoofdbestuur;
  4. door ontzetting.
- 11.2. Bij opzegging van het lidmaatschap door het lid behoeft geen opzeggingstermijn in acht te worden genomen; de opzegging gaat in tegen het einde van het kalenderjaar, tenzij het lid verklaart de opzegging op kortere termijn te willen doen ingaan.
- 11.3. Opzegging door het hoofdbestuur heeft plaats:
1. wegens nalatigheid de jaarlijkse bijdrage te voldoen;
  2. na het in kracht van gewijsde gaan van een vonnis datten gevolg heeft dat het actief en/of passief kiesrecht van de betrokkene verloren gaat;
  3. wanneer een lid op andere wijze heeft opgehouden aan de in artikel 8 gestelde vereisten te voldoen;
  4. wanneer van de VVD niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren.
- 11.4. Tot ontzetting zijn gelijkelijk bevoegd:
1. het hoofdbestuur;
  2. de ledenvergadering van de afdeling waartoe het lid behoort.
- Ontzetting kan alleen worden uitgesproken wanneer een lid in strijd handelt met de statuten, de door de algemene vergadering vast te stellen reglementen of besluiten, of wanneer hij de VVD op onredelijke wijze benadeelt.
- 11.5. Degene die het lidmaatschap is opgezegd door het hoofdbestuur op grond van artikel 11.3. onder 3 of 11.3. onder 4 of die uit het lidmaatschap is ontzet, kan slechts opnieuw als lid tot de VVD worden toegelaten ingevolge een daartoe strekkend besluit van het hoofdbestuur, genomen op grond van een aan het hoofdbestuur gericht verzoek tot wedertoelating.
- 11.6. Tegen een opzegging van het lidmaatschap door het hoofdbestuur op grond van artikel 11.3. onder 3 of 11.3. onder 4 en tegen een besluit tot ontzetting staat voor de betrokkene beroep open bij de commissie van beroep.

Artikel 12:
RECHTEN VAN DE LEDEN

- 12.1. De leden hebben toegang tot de ledenvergaderingen van de afdeling waartoe zij behoren, tot de centralevergaderingen van de centrales waartoe hun afdeling behoort en tot de algemene vergaderingen; zij zijn bevoegd in die vergaderingen het woord te voeren.
- 12.2. De ereleden, leden van verdienste en gewone leden hebben stemrecht in de ledenvergadering van de afdeling waartoe zij behoren; dit stemrecht is persoonlijk en niet overdraagbaar.
- 12.3. Onverminderd het bepaalde in artikel 33 kan in door de algemene vergadering vast te stellen reglementen op de kandidaatstelling voor leden van de vertegenwoordigende lichamen worden bepaald, dat in vergaderingen waarin een kandidatenlijst voor een vertegenwoordigend

lichaam wordt vastgesteld geen stemrecht toekomt aan:

1. leden die zijn uitgesloten van deelneming aan de verkiezing voor het desbetreffende vertegenwoordigende lichaam;
  2. leden die tot de VVD zijn toegetreden na een bepaalde datum, die niet langer dan zes maanden voor de dag van de kandidaatstelling voor de verkiezing van het desbetreffende vertegenwoordigende lichaam mag liggen.
- 12.4. Voor zover de uit het lidmaatschap voortvloeiende rechten en verplichtingen van de leden niet in de statuten worden genoemd, worden zij geregeld in het huishoudelijk reglement, in de andere door de algemene vergadering vast te stellen reglementen en in de reglementen van de afdelingen en centrales waartoe die leden behoren.

Artikel 13: **AFDELINGEN**

- 13.1. In elke gemeente waarin ten minste zeven leden van de VVD hun woonplaats hebben, kan een afdeling worden opgericht.
- 13.2. De oprichting geschiedt door een besluit van een vergadering, waarvoor alle in de desbetreffende gemeente wonende leden van de VVD worden uitgenodigd.
- 13.3. Het besluit tot oprichting behoeft de goedkeuring van het hoofdbestuur en treedt eerst in werking nadat deze goedkeuring is verleend; alvorens deze goedkeuring te verlenen hoort het hoofdbestuur de besturen van de afdeling en van de kamercentrale tot welker gebied de desbetreffende gemeente behoort.
- 13.4. Een afdeling die op een januari van enig jaar minder dan tien leden telt, kan door het hoofdbestuur, gehoord het het bestuur van de kamercentrale waartoe de afdeling behoort, worden ontbonden.
- 13.5. Tegen een besluit tot ontbinding als bedoeld in artikel 13.4. staat voor de betrokken afdeling beroep open bij de commissie van beroep.
- 13.6. Een afdeling waarvan het gebied een gemeente omvat kan overeenkomstig bij huishoudelijk reglement vast te stellen regels in een of meer gedeelten van die gemeente onderafdelingen instellen.
- 13.7. Het hoofdbestuur kan, gehoord de besturen van de desbetreffende kamercentrale en afdeling, een besluit nemen dan wel intrekken:
  1. dat een afdeling meer dan een gemeente omvat;
  2. dat in een gemeente meer dan een afdeling wordt opgericht.

Artikel 14: **CENTRALES**

- 14.1. De afdelingen binnen de kieskringen waarin het Rijk ingevolge artikel E1 van de Kieswet is verdeeld, vormen kamercentrales.
- 14.2. De afdelingen binnen de kieskringen waarin elke provincie ingevolge artikel E1 van de Kieswet is verdeeld, vormen statencentrales.
- 14.3. De afdelingen binnen de bij de wet vastgestelde kieskringen voor een bestuurlijk openbaar lichaam dat het gebied van meer dan een gemeente, maar niet een gehele provincie omvat, vormen districtscentrales.

- 14.4. onder voorbehoud van goedkeuring door het hoofdbestuur kunnen de afdelingen binnen twee of meer kieskringen zich tot een gezamenlijke centrale verenigen; voor zodanig besluit is vereist dat de centralevergaderingen, van de betrokken centrales en de meerderheid van de ledenvergaderingen van de afdelingen in elk van de betrokken centrales zich voor de vereniging binnen een centrale uitspreken; voor de herroeping van zodanig besluit is slechts vereist dat hetzij de centralevergadering van de gezamenlijke centrale, hetzij de meerderheid van de ledenvergaderingen van de afdelingen in een van de betrokken kieskringen zich voor de herroeping uitspreekt.
- 14.5. Voor de samenstelling van organen waarin een gezamenlijke centrale als zodanig is vertegenwoordigd, wordt bij de samenstelling van die vertegenwoordiging zoveel mogelijk gehandeld alsof in elke kieskring een afzonderlijke centrale bestaat.
- 14.6. De afdelingen in door het hoofdbestuur overeenkomstig het huishoudelijk reglement vast te stellen gebieden, vormen ondercentrales.

Artikel 15

REGLEMENTEN VAN AFDELINGEN EN CENTRALES

- 15.1. De ledenvergadering van een afdeling, onderscheidenlijk de centralevergadering van een centrale, stelt een reglement van de afdeling onderscheidenlijk centrale vast; zolang zodanig reglement nog niet is vastgesteld of in werking getreden, geldt het door het hoofdbestuur vast te stellen modelreglement voor afdelingen onderscheidenlijk centrales.
- 15.2. Reglementen van afdelingen en centrales en wijzigingen daarvan behoeven de goedkeuring van het hoofdbestuur; zij treden niet in werking alvorens deze goedkeuring is verleend.
- 15.3. Het hoofdbestuur onthoudt de goedkeuring aan een reglement of daarin voorkomende bepalingen op grond van strijd met de statuten, met het beginselprogramma als bedoeld in artikel 4.2. of met door de algemene vergadering vastgestelde reglementen.
- 15.4. Tegen een onthouding van goedkeuring als bedoeld in artikel 15.3. staat voor het betrokken bestuur beroep open bij de commissie van beroep.
- 15.5. Indien het reglement van een afdeling onderscheidenlijk ondercentrale, statencentrale of districtscentrale een bepaling bevat die in strijd is met een of meer bepalingen in het reglement van een kamercentrale, statencentrale, districtscentrale of ondercentrale waartoe die afdeling onderscheidenlijk centrale behoort, wordt de betrokken bepaling in eerstbedoeld reglement buiten beschouwing gelaten en gelden in plaats daarvan de laatstbedoelde bepalingen.
- 15.6. Ingeval van verschil van opvatting over strijdigheid als bedoeld in artikel 15.5. doet het hoofdbestuur bindend uitspraak op verzoek van de meest gerede partij.

Artikel 16:
TAKEN VAN AFDELINGEN EN CENTRALES

De taken, rechten en verplichtingen van afdelingen en centrales worden, voor zover niet in deze statuten omschreven, geregeld in het huishoudelijk reglement en in andere door de algemene vergadering vast te stellen reglementen.

Artikel 17
ALGEMENE VERGADERING

- 17.1. De algemene vergadering is het hoogste orgaan van de VVD.
- 17.2. Haar komen alle bevoegdheden toe, die niet door de wet of deze statuten aan andere organen zijn opgedragen.
- 17.3. De algemene vergadering kan slechts rechtsgeldige besluiten nemen inzake onderwerpen die in de beschrijvingsbrief voor de betrokken vergadering zijn vermeld, behoudens:
  1. ontwerp-uitspraken over politieke onderwerpen die na de vaststelling van de beschrijvingsbrief actueel zijn geworden;
  2. onderwerpen die door het hoofdbestuur worden voorgesteld; een en ander voor zover de algemene vergadering met meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen tot de behandeling besluit.
- 18.1. Het hoofdbestuur roepet de algemene vergadering ten minste eenmaal per jaar bijeen voor een juni.
- 18.2. Deze vergadering is genaamde de jaarlijkse algemene vergadering.
- 18.3. In deze vergadering brengt het hoofdbestuur zijn jaarverslag uit, doet het rekening en verantwoording als nader geregeld in artikel 30 en worden de periodiek openvallende plaatsen in het hoofdbestuur vervuld.

Artikel 19:
BIJENROEPING ALGEMENE VERGADERING

- 19.1. Het hoofdbestuur roept voorts de algemene vergadering bijeen zo dikwijls het dit wenselijk vindt of wanneer het daartoe volgens de wet of de statuten verplicht is.
- 19.2. De bijeenroeping geschiedt op een termijn van ten minste twee weken door toezending aan de secretaris van de afdelingen van een brief die tijd en plaats van de vergadering en de te behandelen onderwerpen vermeldt.
- 19.3. Het hoofdbestuur is verplicht tot het bijeenroepen van de algemene vergadering op een termijn van niet langer dan drie maanden, indien ten minste tien afdelingen, ten minste vijf ondercentrales of ten minste twee kamercentrales een schriftelijk verzoek daartoe bij de algemeen secretaris indienen, onder opgave van de onderwerpen die de verzoekers aan de algemene vergadering wensen voor te leggen.
- 19.4. Indien aan het in artikel 19.3. vermelde verzoek niet binnen twee maanden na ontvangst van het verzoek gevolg is gegeven, kunnen de verzoekers zelf tot die bijeenroeping overgaan op de wijze waarop het hoofdbestuur de algemene vergadering bijeenroept of bij advertentie in ten minste een in het gehele land verspreid veelgelezen dagblad.

- 19.5. Indien een schriftelijk verzoek als in artikel 19.3. bedoeld wordt gedaan door een zodanig aantal afdelingen als bevoegd is tot het uitbrengen van ten minste een tiende gedeelte van de stemmen in de algemene vergadering, is het hoofdbestuur verplicht tot het bijeenroepen van de algemene vergadering op een termijn van niet langer dan vier weken na ontvangst van het verzoek.
- 19.6. Indien aan het in artikel 19.5. bedoelde verzoek niet binnen veertien dagen na ontvangst van het verzoek gevolg is gegeven, kunnen de verzoekers zelf tot die bijeenroeping overgaan op de wijze waarop het hoofdbestuur de algemene vergadering bijeenroept of bij advertentie in ten minste een in het geheile land verspreid veelgelezen dagblad.
- 19.7. Indien de algemene vergadering is bijeengeroepen op de in artikel 19.4. of 19.6. omschreven wijze, kan zij zelf in haar leiding voorzien.

Artikel 20:

STEMRECHT IN DE ALGEMENE VERGADERING

- 20.1. Het stemrecht in de algemene vergadering wordt uitgeoefend door afgevaardigden van de afdelingen.
- 20.2. Voor iedere vijftig leden van een afdeling per een januari onderscheidenlijk een juli van het lopende jaar wordt een stem uitgebracht; daarbij wordt het aantal leden van elke afdeling naar boven afgerond tot vijftig of een veelvoud daarvan.
- 20.3. Voor afdelingen die na 1 januari onderscheidenlijk 1 juli van het lopende jaar zijn opgericht of waarvan de grenzen na die data zijn gewijzigd, wordt het aantal stemmen op de in artikel 20.2. bepaalde wijze vastgesteld op grondslag van het aantal leden dat een week voor de dag van de vergadering tot de afdeling behoort.
- 20.4. De aspirant-leden worden voor de bepaling van het ledental van een afdeling als bedoeld in artikel 20.2. en 20.3. buiten beschouwing gelaten.
- 20.5. De afgevaardigden van een afdeling worden benoemd door de ledenvergadering van die afdeling.
- 20.6. Iedere afgevaardigde stemt in de algemene vergadering zonder last, naar vrije overtuiging.

Artikel 21

VOORSTELLEN AAN DE ALGEMENE VERGADERING

- 21.1. Het hoofdbestuur heeft de bevoegdheid voorstellen te doen aan de algemene vergadering.
- 21.2. Onverminderd het bepaalde in artikel 19.3. en 19.5. hebben de centralevergaderingen van kamercentrales en ondercentrales en de ledenvergaderingen van afdelingen de bevoegdheid voor zestien november voorstellen bij het hoofdbestuur in te dienen, die in de eerstvolgende jaarlijkse algemene vergadering dienen te worden behandeld; bij huishoudelijk reglement kan worden bepaald dat aan daarbij in te stellen commissies en groepen een soortgelijke bevoegdheid wordt toegekend.
- 21.3. Het hoofdbestuur, de centralevergaderingen van kamercentrales en ondercentrales, de ledenvergaderingen van afdelingen alsmede bij huishoudelijk reglement aan te wijzen commissies en groepen hebben

de bevoegdheid amendementen in te dienen op de voorstellen die in de algemene vergadering aan de orde komen; bij huishoudelijk reglement kunnen regelen worden gesteld omtrent de wijze van indiening en behandeling van dergelijke amendementen.

- 21.4. Het hoofdbestuur is bevoegd zijn voorstellen te wijzigen; met toestemming van de algemene vergadering komt dezelfde bevoegdheid toe aan indieners van voorstellen en amendementen.

Artikel 22: **REGLEMENTEN**

- 22.1. De algemene vergadering stelt een huishoudelijk reglement in verdere reglementen vast; zij mogen niet in strijd zijn met de statuten.
- 22.2. Bij huishoudelijk reglement en verdere reglementen kunnen andere dan de in statuten genoemde organen worden ingesteld en kunnen hun samenstelling en bevoegdheden worden geregeld.

Artikel 23: **HOOFDBESTUUR**

- 23.1. De VVD wordt bestuurd door een hoofdbestuur.
- 23.2. Het hoofdbestuur bestaat uit ten minste elf en ten hoogste dertien leden, als volgt:
1. de voorzitter;
  2. een of meer ondervoorzitters;
  3. een penningmeester;
  4. de algemeen secretaris, tenzij deze is aangesteld volgens het bepaalde in art. 26.1.;
  5. secretarissen voor de organisatie.
- 23.3. Het aantal leden van het hoofdbestuur wordt telkenjare door de algemene vergadering bepaald.
- 23.4. De vergaderingen van het hoofdbestuur worden met adviserende stem bijgewoond door :
1. de voorzitters van de Kamerfracties en de vertegenwoordiger van de VVD-leden in het Europese Parlement of zij die hen vervangen;
  2. een vertegenwoordiger van de VVD-leden in de Raad van Ministers - zo de VVD deelneemt aan een regering;
  3. de voorzitter van de Stichting Organisatie Vrouwen in de VVD, de voorzitter van de Vereniging van Staten- en Raadsleden van de VVD of zij die hen vervangen, alsmede een - na overleg met het hoofdbestuur van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie - aangewezen lid van de VVD, beneden dertig jaar.
- 23.5. De leden van het hoofdbestuur worden uit de leden gekozen door de algemene vergadering; de voorzitter, de ondervoorzitter(s), de penningmeester en, in voorkomend geval, de algemeen secretaris, worden in functie gekozen; de taken van de overige leden van het hoofdbestuur, voor zover niet voortvloeiende uit de statuten of reglementen van de VVD, worden elk jaar door het hoofdbestuur vastgesteld en openbaar gemaakt.
- 23.6. Zowel het hoofdbestuur als de ledenvergadering van elke afdeling is

bevoegd voor elke te voorziene plaats in het hoofdbestuur een kandidaat te stellen.

- 23.7. Bij de in het huishoudelijk reglement te bepalen termijnen met betrekking tot de kandidaatstelling van leden van het hoofdbestuur bij het vervullen van vacatures, zowel bij periodiek als bij tussentijds openvallende plaatsen, dient ten minste het volgende in acht te worden genomen:
1. tussen de kennisgeving dat een plaats in het hoofd-bestuur vervuld dient te worden wegens tussentijds of periodiek aftreden en het begin van de termijn waar binnen kandidaten kunnen worden gesteld, dienen ten minste twee maanden te verlopen;
  2. de termijn waarbinnen kandidaten kunnen worden gesteld dient ten minste drie maanden te belopen;
  3. tussen de verzending van de beschrijvingsbrief waarin de kandidaten zijn vermeld en de algemene vergadering waar-in de stemming plaatsvindt dienen ten minste twee weken te verlopen.

Artikel 24:

ZITTINGSDUUR LEDEN HOOFDBESTUUR

- 24.1. De leden van het hoofdbestuur worden gekozen voor de tijd van drie jaar; elk jaar treedt een derde of nagenoeg een derde af volgens een door het hoofdbestuur, voor zover nodig bij loting, op te maken rooster.
- 24.2. Een lid van het hoofdbestuur, dat is gekozen ter vervulling van een tussentijds opengevallen plaats, treedt af op het tijdstip waarop het lid in wiens plaats tussentijds is voorzien, had moeten aftreden.
- 24.3. Leden van het hoofdbestuur zijn na een onafgebroken zit-tingsduur van ten minste zes jaar, gedurende een jaar niet herkiesbaar.
- 24.4. Voor de toepassing van dit artikel wordt:
1. een onderbreking van het lidmaatschap van het hoofd-bestuur gedurende minder dan een jaar buiten beschouwing gelaten;
  2. de tijdsduur die verstrijkt tussen twee opeenvolgende jaarlijkse algemene vergaderingen met een jaar gelijk-gesteld.

Artikel 25:

ONVERENIGBAARHEID VAN FUNCTIES

- 25.1. Onverenigbaar met elkaar zijn:
1. het lidmaatschap van het hoofdbestuur met het voorzitterschap van een Kamerfractie;
  2. de functies van voorzitter, ondervoorzitter en algemeen secretaris met die van ondervoorzitter of secretaris van een Kamerfractie.
- 25.2. In het hoofdbestuur mogen niet meer dan twee leden van de Kamerfracties zitting hebben.
- 25.3. Het huishoudelijk reglement stelt regels met betrekking tot het aftreden van een lid van het hoofdbestuur, indien vorenvermelde gevallen zich voordoen.

Artikel 26:
BEZOLDIGD ALGEMEEN SECTETARIS

- 26.1. Het hoofdbestuur is bevoegd een algemeen secretaris aan te stellen en diens taakomschrijving en bezoldiging vast te stellen.
- 26.2. Zodanige algemeen secretaris woont, behoudens indien het hoofdbestuur in voorkomende geval anders besluit, de vergaderingen van het hoofdbestuur bij, maar maakt geen deel uit van het hoofdbestuur.
- 26.3. De algemeen secretaris in de zin van dit artikel mag geen bestuursfunctie in de VVD vervullen en zal geen deel uitmaken van enig vertegenwoordigend lichaam.
- 26.4. Wanneer een bezoldigd algemeen secretaris wordt aangesteld blijft het lid van het hoofdbestuur, dat tot dat moment algemeen secretaris was ingevolge het bepaalde in artikel 23.2. onder 4, als secretaris deel van het hoofdbestuur uitmaken tot het einde van de periode waarvoor hij was verkozen.

Artikel 27:
TAKEN HOOFDBESTUUR

- 27.1. Het hoofdbestuur is belast met de algemene leiding en met de uitvoering van de besluiten van de algemene vergadering.
- 27.2. Het hoofdbestuur pleegt periodiek overleg met de voorzitters van de besturen van de kamercentrales, of met hun plaatsvervangers.
- 27.3. In dit in artikel 27.2. genoemde overleg dient ten minste aan de orde te worden gesteld: de begroting, de jaarplannen, de adviezen inzake kandidatenlijsten en de belangrijke te vervullen vacatures.
- 27.4. Aan het overleg, als omschreven in artikel 27.2., wordt deelgenomen door de voorzitter van het Curatorium van de prof. mr B.M Teldersstichting, of hij die hem vervangt.
- 27.5. Het hoofdbestuur is bevoegd tot het sluiten van overeenkomsten tot het kopen, vervreemden of bezwaren van regis-tergoederen en tot het sluiten van overeenkomsten waarbij de VVD zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een derde verbindt.

Artikel 28:
VERTEGENWOORDIGING

De VVD wordt in en buiten rechte vertegenwoordigd door het hoofdbestuur; bovendien komt de bevoegdheid toe aan twee leden van het hoofdbestuur, onder wie de voorzitter danwel een ondervoorzitter, de penningmeester of de overeenkomstig artikel 23 verkozen algemeen secretaris.

Artikel 28a
OVERGANGSARTIKEL

De samenstelling van het hoofdbestuur wordt gewijzigd met ingang van de verkiezing van de leden van het hoofdbestuur, als omschreven in artikel 23.2. van de statuten, door de tweenen-veertigste jaarlijkse algemene vergadering.

Artikel 29:
GELDELIJK BEHEER

- 29.1. De inkomsten van de VVD bestaan uit:
1. de jaarlijkse bijdragen van de leden;
  2. verkiezingsbijdragen;
  3. giften en legaten;
  4. rente van belegde gelden;
  5. vergoedingen en opbrengsten van publikaties;
  6. alle andere baten.
- 29.2. De penningmeester is belast met het geldelijk beheer.

Artikel 30:

REKENING EN VERANTWOORDING

- 30.1. Het hoofdbestuur doet in de jaarlijkse algemene vergadering rekening en verantwoording over zijn in het afgelopen boekjaar gevoerd bestuur.
- 30.2. Bij de behandeling van de rekening en verantwoording wordt de algemene vergadering voorgelicht door een commissie van drie leden, die daartoe met hun plaatsvervangers voor de duur van een jaar door de jaarlijkse algemene vergadering worden gekozen.
- 30.3. De goedkeuring van de rekening en verantwoording door de algemene vergadering ontheft het hoofdbestuur van zijn aansprakelijkheid voor het in het verstreken jaar gevoerde bestuur.

Artikel 31:
PARTIJRAAD

- 31.1. Volgens bij huishoudelijk reglement vast te stellen regelen wordt een partijraad gevormd, die in politiek en organisatorisch opzicht een adviserende en stimulerende taak heeft.
- 31.2. De partijraad kan al dan niet gevraagd adviezen geven aan de algemene vergadering, aan het hoofdbestuur en aan de Kamerfracties.
- 31.3. Krachtens bijzondere machtiging door de algemene vergadering kan de partijraad namens de VVD politieke uitspraken doen en huishoudelijke besluiten nemen, die alsdan de kracht hebben van een uitspraak onder scheidelijk besluit van de algemene vergadering.
- 31.4. Indien de partijraad een politieke uitspraak doet zonder machtiging door de algemene vergadering, kan door het hoofdbestuur, ten minste tien afdelingen, ten minste vijf ondercentrales of ten minste twee kamercentrales gedurende twee maanden nadat de uitspraak bekend is gemaakt een voorstel worden ingdiend om het onderwerp waarover de partijraad de uitspraak heeft gedaan, voor te leggen aan de algemene vergadering; bij gebreke van zodanig voorstel verkrijgt de uitspraak van de partijraad na verloop van genoemde termijn de kracht van een uitspraak van de algemene vergadering.

Artikel 32:
COMMISSIE VAN BEROEP

- 32.1. Er is een commissie van beroep, bestaande uit een voorzitter, twee leden en drie plaatsvervangende leden, door de algemene vergadering uit de leden te kiezen voor de tijd van drie jaar.
- 32.2. De commissie van beroep neemt kennis van en doet onher-roepelijk uitspraak in beroep dat is ingesteld tegen:
1. een niet-toelating als bedoeld in artikel 10.4.;
  2. een opzegging van het lidmaatschap door het hoofdbestuur ingevolge artikel 11.3. onder 3 of 11.3. onder 4;
  3. een ontzetting als bedoeld in artikel 11.4.;
  4. een ontbinding van een afdeling als bedoeld in artikel 13.4.;
  5. een gehele of gedeeltelijke onthouding van goedkeuring van een reglement als bedoeld in artikel 15.3.
- 32.3. Voorts neemt de commissie van beroep kennis van en doet zij onherroepelijk uitspraak in beroepen die zijn ingesteld krachtens het huishoudelijk reglement.
- 32.4. Het beroep wordt ingesteld bij aangetekende brief en wel, op straffe van nietigheid, binnen een maand na ontvangst van de kennisgeving van het besluit waartegen beroep wordt ingesteld; in deze kennisgeving is het recht van beroep vermeld alsmede de termijn waarbinnen en de wijze waarop beroep moet worden ingesteld.
- 32.5. Indien de commissie van beroep geen uitspraak heeft gedaan binnen een jaar nadat het beroep is ingesteld, wordt het beroep geacht gegrond te zijn verklaard en vervalt het besluit waartegen beroep is ingesteld met ingang van de dag, volgende op die waarop de uitspraak uiterlijk had moeten zijn gedaan.

Artikel 33:
KANDIDATUUR

- 33.1. Zij die overigens het recht hebben vergaderingen en bijeenkomsten van de VVD, centrales of afdelingen dan wel van besturen van de VVD, centrales of afdelingen bij te wonen, worden niet tot die vergaderingen of bijeenkomsten toegelaten indien en zolang daarin een functie in een bestuur of een plaats op een (voorlopige) kandidatenlijst voor enig vertegenwoordigend lichaam wordt besproken en in stemming gebracht, waarbij zijzelf betrokken zijn; zij mogen eerst dan weer tot de vergadering of de bijeenkomst worden toegelaten nadat de besprekingen en de stemmingen over te vervullen functies in het bestuur dan wel over plaatsing op een (voorlopige) kandidatenlijst voor het desbetreffende vertegenwoordigend lichaam, geheel zijn gesloten.
- 33.2. Het in artikel 33.1. vervatte verbod geldt niet voor de tijd die nodig is om de betrokkene op eigen verzoek, op verzoek, op verzoek van het bestuur of op verzoek van de vergadering inlichtingen te laten geven, maar dan uit-sluitend voor de tijd die daartoe nodig is.
- 33.3. Het in artikel 33.1. vervatte verbod kan bij de ingevolge artikel 22.1. door de algemene vergadering vast te stellen reglementen worden beperkt en, voor zover het niet het stemrecht in de algemene vergadering betreft, worden uitgebreid.

Artikel 34:
ONVOORZIENE OMSTANDIGHEDEN

- 34.1. In alle de gehele VVD betreffende gevallen waarin door de statuten, het huishoudelijk reglement of andere reglementen niet is voorzien, beslist het hoofdbestuur als de algemene vergadering niet bijeen is; van zodanige besluiten doet het hoofdbestuur mededelingen in het partijorgaan.
- 34.2. Indien een bepaling van de statuten, het huishoudelijk reglement of andere reglementen aanleiding geeft tot meer dan een uitlegging, zal de uitlegging van het hoofdbestuur bindend zijn voor de VVD, haar organen en haar leden, tenzij later de algemene vergadering een andere uitlegging geeft; in zodanig geval wordt de uitlegging van het hoofdbestuur geacht in de statuten, het huishoudelijk reglement of andere reglementen opgenomen te zijn geweest tot het besluit van de algemene vergadering; alle dienovereen-komstig voor het besluit van de algemene vergadering verrichtte handelingen of genomen besluiten behouden hun rechtskracht.

Artikel 35:
WIJZIGING STATUTEN EN HUISHOUELIJK REGLEMENT

- 35.1. Voorstellen tot wijziging van de statuten of van het huishoudelijk reglement kunnen alleen in behandeling worden genomen, indien zij in de beschrijvingsbrief voor de algemene vergadering zijn vermeld.
- 35.2. Een besluit tot statutenwijziging vereist een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte geldige stemmen.
- 35.3. Wijziging van de statuten treedt in werking door het daarvan doen opmaken van een notariële akte.

Artikel 36:
ONTBINDING

- 36.1. Een besluit tot ontbinding kan slechts worden genomen door de algemene vergadering in een daartoe wettig bijeen-geroepen vergadering, die ten minste acht weken te voren moet worden uitgeschreven onder uiteenzetting van de redenen die tot het voorstel tot ontbinding hebben geleid.
- 36.2. Een besluit tot ontbinding vereist een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte geldige stemmen.
- 36.3. Een afschrift van de beschrijvingsbrief voor deze algemene vergadering wordt voor zoveel mogelijk aan alle leden persoonlijk gezonden.
- 36.4. Aan de eigendommen, voor zover niet nodig voor de betaling van de schulden, geeft het ontbindingsbesluit een met het doel van de VVD strokende bestemming.
- 36.5. Ingeval van ontbinding geschiedt de vereffening door het hoofdbestuur met inachtneming van het bepaalde in artikel 50.2 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Inhoudsopgave statuten

Artikel

- 1 - Naam en zetel
- 2 - Begripsbepalingen
- 3 - Duur
- 4 - Doel en middelen
- 5 - Leden
- 6 - Ereleden
- 7 - Leden van verdienste
- 8 - Gewone leden
- 9 - Aspirant-leden
- 10 - Aanvang van het lidmaatschap
- 11 - Einde van het lidmaatschap
- 12 - Rechten van de leden
- 13 - Afdelingen
- 14 - Centrales
- 15 - Reglementen van afdelingen en centrales
- 16 - Taken van afdelingen en centrales
- 17 - Algemene vergadering
- 18 - Jaarlijkse algemene vergadering
- 19 - Bijeenroeping algemene vergadering
- 20 - Stemrecht in de algemene vergadering
- 21 - Voorstellen aan de algemene vergadering
- 22 - Reglementen
- 23 - Hoofdbestuur
- 24 - Zittingsduur leden hoofdbestuur
- 25 - Onverenigbaarheid van functies
- 26 - Bezoldigd algemeen secretaris
- 27 - Taken hoofdbestuur
- 28 - Vertegenwoordiging
- 29 - Geldelijk beheer
- 30 - Rekening en verantwoording
- 31 - Partijraad
- 32 - Commissie van Beroep
- 33 - Kandidatuur
- 34 - Onvoorziene omstandigheden
- 35 - Wijziging statuten en huishoudelijk reglement
- 36 - Ontbinding